

Кыйыларна - тийишли багъа

Азыры, Алпы 1-чи бетледи. Сауыганы бере, урушму эм урунуу ветеранларыны. Нальчик шахар советини председатели Абдулпаланы Мустафа тылда ачдан, жалангандан кыйналып турганларына да кырамай, кыраулары-кочлерин да аймай жигер урунган адамларыбыз Хорламгага улуу юлшох кышханларын чертип айтканды. Малкэрлыла ба уа дагыда кыччонолюкно кыйынлыгызы сынарга тыошенин эсгерип,

мен халкым бла ётмелене, ол болгопмегенди, тилин, энилинги, адеп-кызылган тас этмегенди, дегенди. Школчулга аяланып: «Сиз ата-аналарыгызны, аппаларыгызны, ынналаргызыны жореклерин кыйнамагыз, иги окуп, билим алыгыз, кесигизни тап жюротюгюз», деп, насыхат этгенди. Тылы ветеранларыны атларын да Токтулуаны Магомет, Бегийланы Ахмадия селешкенди эмда сабий заманларында кёргенлеринден, сынга-

анларын халар айтканды. Аланы кыйыларын унутмай, журмет этгенлери ючюн власть органлага жорек ырызаклыктарын билдиргенди. Ол кюн «Улуу Ата журт урушну кезиунде 1941-1945 жылда тылда жигер урунганы ючюн» деген майдал бла - 13, тылда ишлегени ючюн льготала алырга эркинлик берген удостоверение бла-19, Улуу Ата журт урушну ветераныны удостоверениесы бла - 27 адам, уруш барган жерледе урунганлардан да ючюлен сауыгаланганды. Аланы школну директору Кыйырмаланы Сиюмен алгышлаганды эмда узак ёмор тежегенди. Тобешуге келамал кыалганлага майдаларын бла удостоверениеларын школчула бла усталла юлерине элтип беркилдиле.

ХОПАЛАНЫ Марзият. Суратланы автор алганды.

Конференция

Озган байрым кюн Нальчикде Жаш тёлню бла сабийлени чыгармачылыктарыны республикалы дворецнде 1-чи 8-чи классны окуучуларыны араларында «НОУ «СИГМА» Малые чтения» деген 16-чи илму-практика конференция бардырылганды. Аны КъМР-ни Билим беруу, илму эм жаш тёлню ишлери жаны бла министрство, КЪМКЪУ эмда Къабаргы-Малкэр кырал аграрный университет Республикалы дворец кылы кыраганды.

Жаш тинтиучюле

Конференцияга КъМР-ни баш школларындан да 550-ден астам окуучу катышканды. Ала, 20-гъа жуук секцияга юлешинип, математикадан, химиядан, ана тилден, этнографиядан, экологиядан, медицинадан, астрономиядан, биологиядан, башха илмуладан тинтиуле хазырлап, жориге кёрюзгенди. Хар секцияда да бек иги докладла ызы бла битеурросей конференциялага жиберилкилдиле.

сокланы тышлары, лимонад шешала, ол санда пластик да орамла, жол жанларында жыйылып туралды. Жарсыуга, аны хатасындан Кенжени орамлары артык бек аза тойлодди. Ол а адамланы, жаш тёлню экология культурулары иги болмаганы бла байламды», - дейди ол. Андан сора да, кызык экперимент да бардырганды. Ол эки ыйкыны ичинде юйде жыйылган кир-кипчикни бир бирден айырып, башха-башха артыклагы жыйганды.

Бу жыйылуу ёсөп келген тёлню илмуга сейирлерин кыскач мурат бла кыралды. Ол кюн «Юниор» деген секцияда кеслерини тинтиулерин 1-чи 4-чо классны келечилери да кёрюзгенди. Сабийчиклени тинтиуери уа керти да сейир эдиле. Ала, тенглерин араларында сорупла бардырып, лимонад саулугъа кылай заран салганын, чайны, дарманы хансыны хайырлануу юслеринден тинтиуле хазырлап эдиле. Бу секцияда жыйырма докладчыны арасында Нальчикни 20-чи номерли орта школуну 4-чо классны окуучусу Георганы Алина да бар эди. Аны «Кылынган-кыулганла эмда аланы экинчи «жашулары» деген темага илму тинтиуу конференцияны дипломна тийишли болганды. Анда сёз тегерекеди кудуретни киркипчиден тазалауу, табигъатка артыкыду улуу заран салган пластик жаны «жашу» бериге керкисини юсюнден барганды.

Алианы айтканына кёре, ол юйде эмда школда сөзюле бардырып, хар бирибиз да агачыны кырыудан саклауу, сууну, башха табигъат байлыкъланы аяулу хайырлануу огуубуз болганын ангылаганды. «Мен школда соруу бардыргыман. Андан ачыклаганына, окуучулу кир-кипчикни орамлада атып кырырга угъай демейдиле. Асламында конфетлени, чайыны,

Газ бла жалчытуу

Борчларын кимле эмда нек төлемейдиле?

«Къабарты – Малкэрда газны хайырланганлары ючюн ахчаны төлемей, борч этип турганланы юйлерине барган ызыны кесерге тошеди», - деп билдиредиле «Газром межрегионал Пятгорск» компанияны бөлүмюно пресс-службасындан.

Быйыл 19-чу январьдан башлап тийишли иш Нальчикде, Урван, Бахан эм Чегем районлада бардырылганды. Республикада эм көп телериклери болганла бу муниципалитетледе жашайдыла. Бююнюлукде профильли службаны бла полицияны келечилери 1429 юйюно жоклагыандыла. Аладан 313 абоненте газны кесерге тошгенди. 862 адам а төлеулерин оластагъ окыуна бергенди. Алай бла жыйылган ахчаны ёлчөми бусагъатда тогуз миллиондан артык сом болганды. Биринчи мартка адамланы борчлары 4,3 миллиард сомду.

«Абонентле бла аңгалытуу ишле бардырганын турбайт. Төлөмөселе, газ ызыдан айырырга керек болуугун да билдиребиз. Хар адамны амалын аңгылап, реструктуризация этген келишимме да этебиз. Болсада борчлары болганланы араларында бир тюрлю сөзюно аңгыламаганыла да бардыла. Ол заманда ала бла халар да кысык болды. Алайды да, улуу борчу болган юйлени

жокламай кыорык тейлобюз», - дейди компанияны абонентле бла ишлеген бөлүмюно таматасы Александр Попов. Бегиректе кен борчу болганына Казух эл саналады. Анда теплицала тухтанга газны ануус урлайдыла. Жарсыуга, чануу барды. Анга этилик кыоранчланы ёлчөми ол узланган газдан эсе иги да аз болуукду», - дейди компанияны КъМР-де бөлүмюно таматасы Сергей Смирнов.

ТАМРАДАЛЫ Сиюмен.

Бизни окуучуларыбыз

Сюйген адамлары бла бирге

Хочуланы Магометни жашы Шамил абдан окуучуларыбызда бириди. Ол Жангы Малкэрда жашайды. Азиядан кытайханы бери олады ыз тилибизге чыккан газетни. Башындан аягына дерти окуп да чыгыды.

Аңгыламагъан жери болса уа, эли администрациясыны башчысы Текуланы Курманбийге соруп. Бирде уа ол кеси келир Шамилин кёре. Экиси да, жумушак тапчанга олтуруп, көп ушак этерле. Колхоз заманланы да эсгериле. Элге кыйылар болгон көп ахчы адамланы сагынырла. Андан сора уа «Заман» газетни алырла. Шамил окуу уа алагы Шамилин кызыны баша кошуулу. Ахшы элик заууклу болуп.

ОСМАНЛАНЫ Хыйса.

Акция

Сабийлени кыуандырып мурат бла

19-чу мартта 14:00 сагытта Нальчикде «Бахрам» деген ресторанда шахорны Урунуу, иш бла жалчытуу эмда социальный кыруулар арасы Дуун синдромлары болуп учтада турган сабийлеге атап келлерин кёрюрчю концерт бардырады. Байрамга белгилли спортчула, предпринимательде да кытышырдыдыла.

2006 жылдан башлап 21-чи март Дуун синдромлары болганын халкыла орауны конюлерине санады. Былай акцияла бусагъатта келден-кел тобой турган урууларга жамат эс бурурча, саусулагы да жанда урулук ючюн кыруаладыла.

Шимал Кавказ кюн сайын

Туркменистан Ставрополь край бла экономика байламлыкта тохташдырады Ставрополь крайдан Туркменистанга мурезюм эм минерал сейиртичлени сатууну эм урулукланы селекцины бардырууда бириги ишлеуно сюзөгенди крайны правительствосунда Туркменистаны Астраханда консулу Мекан Ишанкулиев. Крайны экономика жаны бла айнытуу министрствосунда айтканына кёре, Новоселинск райондагы «Луц» деген сынуу мюлк дайым да урулукланы сатып турарды ара Азиялы республикага.

Предприятияны директору Григорий Донцов билдиргенине кёре, айттылган республикага алгыржылада 20 тонна урулук сатканына, андан ара бириги ишлеуно кенгертип мурат бла, дегенди ведомствону пресс-службасында. Консул чертенген кёре, билими кадрла жетишпейдиле. Ол болуму игилендир ючюн, эки кыралны билим берген учуреданиялары базаларында специалысты хазырлауу бардырырга керекди, дегенди. Андан сора да, Туркменистанда «Авоз» деген миллет турист зона кыруалганды, дагыда предложение этилгенди бальнеология сферада сынууланы ставропольчу курортла бла алыш-бериш этерге.

Луганска Украинаны тийресине кирмей ётерча жол

Ростовдагы Миллероводан Украинаны чегине дерти автомобиль жорюрюк жолну ноябрьге дерти толуп ишлеп бошор мурат барды. Жол Луганскага дерти барлыкды. Аны юсюнден журналистлеге Ростов областын транспортуну министр Виталий Кушарев билдиргенди. «Жол Украинаны керти бла жалчыда бир бла жарым километр барлыкды. Шёнда андагы болум машиналары чурмуз ётуолерин жалчылмай, аны бла бирге халкыга да кыоркуу болады. Шартла болгандыла россияны транспорт бла тохтаган кезиуде аланы жюкюлерине зарылык этгенди. Ол болумдан кытулур ючюн, ол учкастанды тыш бла барлык жолу ишлерге деп онуу этилгенди. Аны узаклыгы беш километр болуукду», дегенди чиновник.

Дагыстан Кърымга аш-азыкк продуктла ийгенди

Дагыстанны онуучулары Кърымга 35 тонна жандауу-релк болушукк ийгенди. Аны юсюнден ТАСС-ны корреспондентине республиканы правительствосуну башчысыны администрациясыны пресс-службасында эм информацияны управленисында билдиргенди. «Исконсы оладан жарым айынамыга кезулуу жандауу-релк болушукк жиберилгенди», дегенди ведомствону келечиси. «Пичик, ун, пеньячыл, макарон ашырмык, хобуста эм башха аш-азыкк продуктла этирик «КАМАЗ» машинала, узак болмай, жерлерине жетеркиди. «Бу акция «Дагыстан-алкырындаш Кърымны сабийлерине» деген жолуу бла бардырылды. Бу акцияны регионуну онуучулары мусулманланы дин управленисы бла бирге бардырганды», дегенди келечи.

Россейде килоруд установаканы этерик биринчи завод

Волгодар облустада, Россейде биринчи болуп, 4 миллиард сом чаклы багысы болгон проекти кыруушуу бардырылды. Ол килоруд установаканы чыгаруу жаны бла федералый фонду сайлау этириуонден өткенди. Ол 2017 жылга дерти жашауда бардырырга болуукду, дегенди ТАСС-ны корреспондентине областын администрациясыны промышленность эм сатуу-алуу Комитетинде. «Проект алаптамалырык зоваканы сынына киргенди, фонддан ёнкюч ача алыр ючюн. Проекти жашауда бардыруу россейли зоваканы ата журтада чыгарылган газ оборудование бла жалчытырды», дегенди комитеттин председатели Роман Беков.

Шахарчалыга - хакъсыз жер участкала Штархан областын Приволжск районунда кытылыккыа Къязюу керюшени келечилерине шахарчалыга 20 гектар чаклы бир жери хакъсыз юлеширкиди, ол жерледе картоф эм башха битимле ёсдорюгө деп. Жерлени суугарууга эм битимле кырууга этилик кыоранчланы администрация кесини боюнуна алынды, деп билдиргенди ТАСС-ны корреспондентине Эл мюлкюно управленисыны начальниги Аймухан Алжанов. «Бу башламчылыкны бизни районубуз этгенди, энци айтканды уа - аны башчысы Ренат Муталиев. Картоф эм башха битимле ёсдорюгө жер участкала юлешуу шахарчалыга болушуккыа деп этилгенди, ала кысык картоф эм башха битимле ёсдорюгө тюр ючюн. Биз алайла проекти жашауда бардыргыман ючюн келгенгебиз», дегенди ол.

Ракеталы кеме атышырга Каспий тенгизге чыккысанды

«Дагыстан» деген ракеталы гитче кеме Каспий тенгизге чыккысанды эм анда ракеталаны бла артиллерия Юг аскер округу пресс-службасында.

Мында айтканына кёре, экиж экинчи курс борчуну толтуруукду эмда жаңгылай аскер борчланы тамамларга хазырлыккы кёрюзюторюкю.

Жети кюнюно ичинде тенгиз полигонда хазырлыккы элементтерин, тенгизде хазырлыккы, кемени миноладан кыруулауу эм кырууланамгага рейде кемелени кыруулауу борчун толтуруукдула, - дегенди пресс-службада. Округа айтканына кёре, тенгизинде тенгиздеги эм хаудагыны илешилега атууланы бардырылганды, АК-176 деген артиллерия установаканы эм «Палаш» зенит-артиллерия комплексин хайырлангырдыла.

Къарачай-Черкесде православие радно биериуренин башларыккыды

Къарачай-Черкесде узак бармай «Верар» деген православий родно кесини программаларын берин башларыккыды. Аны юсюнден ТАСС-ны корреспондентине республиканы благочинный килисасыны келечиси Михаил Сасохин билдиргенди.

Раднаостацияны биринчи сезюн 23-чу мартта эшитиркизди. Ол кюн биз проекти презентация муратлыгы эм 102,3 FM толкунда селешин башларыккыбыз», дегенди протомерий.

Аны бла байламы «Православие инициатива» деген жарым миллион сом багысы конкурс бардырылды. Къарачай-Черкес Шимал-Кавказ федералый округда биринчи субъект болуукду православий родно селешин башларыккы. Дин куулукучу айтканына кёре, Москвада эм Россияны башха шахарларында кесини билдирюулерин беричюу радиостанция жаш проекти, артыкка динни болууларын билгире оймго адомлап, дин жамаатны тири членлери болмаган сайлап да.

Барак клоп, 2015 жылы 18-чи марты
Интернет-версия: zaman-smikbr.ru

УЛЛУ ХОРЛАМНЫ 70-ЖЫЛЛЫГЫНА

Кавказдан Берлинге дери

Улуу Ата журт урушда совет халкыны кыялы думан бл кореште, этен жигитликтерин адым уру бир заманда да унутмас. Малк тарыны да алай эттор жашларындан эки мингге жуукк адамы, Ата журтну фашисттерден ксорууларга кыолларына сауут-саба алып, кыаны урушка кеткен эдиле. Аладан бир кыауум, тууган кыралыбыны нарыбы, жалынчаксызлыгыны ючюн батырларды эткен Совет Союзун эс кыранды кыралларына шарларынды бла элпериде жан берип, еморлеге да алааны сыякы конаксылары болганын айтырды.

ууч эдим. Таулу жаш 1-чи Украина фронтну санында Кривородада, Таганрогда да болгандын. Этген жигитликтерине аны беш майдалы бла командованиадан берилген эки сыялы грамотасын шагатылык этдиле.

Советлердин фашист кесилескен азатлагандан сора Жюноос, Польшаны элперин биринде кызыу сөрмеше, полкуну командирини буйрутуу бла суну ары жанында душман орноткан жерде, кеюрнор сакларга юч негери бла атланды. Кече не таныш, туучсуз болса да, аскерини сактыкларын жетигил машыканы тауушу Жюноосо саргайды. Керти да, аны ичинде фашистерде 6-5-сы бла тюзоней кеюрт аламанда келе эди. «Ала бизни кермегенери себепти, бироз жуукк келмеге коюп, автоматтаны тюз да чарларына бурдук» - деген эди бир жол, манга халар айта ветеран. - Жаралы айчука, тыкырдап, машина шобфурэ бергенден сора соиймей тохтады.

Кечени ол шолуугун бууза, кенгенде келген жетигил машыканы тауушу Жюноосо саргайды. Керти да, аны ичинде фашистерде 6-5-сы бла тюзоней кеюрт аламанда келе эди. «Ала бизни кермегенери себепти, бироз жуукк келмеге коюп, автоматтаны тюз да чарларына бурдук» - деген эди бир жол, манга халар айта ветеран. - Жаралы айчука, тыкырдап, машина шобфурэ бергенден сора соиймей тохтады.

Ичинден, бизни таба керош

журметли адамлардан бири (жаннетли болсон) Андрейланы Жюноосно юсюнден бер-жики саргайды союмо. Аны аруу кермеген, анга намыс бермеген эдеде адам жокк эди. Ол даражага жетиуго бек алгын аны адамлыгыны хайрындан эди. Совет властыны сейлерини кыруулай, 22-жыллык жаш гражданд урушун кезиюунде, кыолуна сауут алып, аскерлерден тау элекени, тарланы, агычланы партизанлык этип кыруулай жорюгенди. Колхозланы кырууда да кыялыны аз болмагандын. Буусагата анга 115 жыл толуук эди. Орта бойлу, жуукк ветеранын уруу жолларында жашаган эткен айткан шок халарларына, сейр эте, сойпо тынгыла

Аскерчини ахыр письмому

Суратдагы жаш Байдаланы Тауаны упаны Османбашу. Ючюл кызыт а аны аскерден жиберген ахыр письмому. Ол 1902 жылда тукуым элперинде туугандын. Анда бегенди. Сайбы, жаш заманды анда этгенден, анга заманы жеткенде уа, Гирхонжандан Эткенери Ибрагимни кызы Дуалетханы алып, аны бла юйюу кыруиды. Баксан ауунуу аруу хаууан согушунда, гараларындан ичгенди, Байдаланы чучурун шорхасида жуунгандын. Ара мюлдеде жылкычы эди. Минги тауну башындан энгич жолелден

эс терк барган эмилкени тауу, иерге, арыгакк жегиле киргерткенди.

Улуу Ата журт уруу башланганда, гитлерчи фашисттерден журтларын кырууларга бахсаны жашла таирейдиги. Кесми Османбашу анда эткенден, анга заманы жеткенде уа, Гирхонжандан Эткенери Ибрагимни кызы Дуалетханы алып, аны бла юйюу кыруиды. Баксан ауунуу аруу хаууан согушунда, гараларындан ичгенди, Байдаланы чучурун шорхасида жуунгандын. Ара мюлдеде жылкычы эди. Минги тауну башындан энгич жолелден

Студент жылларында «Алма-Атада бирик окуучу эдеде устазлары дунингыз белгилу жуузуу, дунинг академик Мухтар Ауэзову, уллу СССР-де аты айтылган тюркчолор, академик Исмет Кенесбаев, профессор Жубаныш Халим эс келетин да - «Ассаламу галайкум» (жуубу аа - галайкум асалам) деп саламлашуучу эдиле. Артка Казакстанны Илума академиясыны тил, билими институтунун тил, турсынды беш миллеттин

болсун» - деп, тилек этдиле адамы. Окуучулар, ише киргенде: «Аллах этен муратыны берсин! Устазларын, ата-анасын кыуандыруучуладан болсун! Таматала сыйлачуладан болсун! Ишинден башлап, шудун жорюгенди, Сайбы тууганда, жаш-кыз болганында да кыраамай: «Жашар сюок болсун! Аллах сау-эсен бедорсун! Аллах тюз акылылыгыга кышусун! Узактыгыга болсун» - дегенча, кум!» - дейдиле. Кзарачайда,

Адеп-кыялыгы

Салам берген - алгышынын, келамы берген - сагышынын

Упбашланы Саниятын «Заман» газетде 2014 жылда 17-чи апрельде басмаланган «Здрастийле барыгызга дады денг чыгырмасын окуугандан сора келгенди эсиме быллай жазарга».

келечилери айтуу эдик да, саламлашуу ойтунымча эди. Анда ушак негерини ким болса да, аны бла жыл санаына кефе сөлөшкөс. Эр киши болса, «агай» (тамата кырандыш) дейсе, тишируу болса, «апай» (тамата эгеч). Кесинден анга эр кишиге «иниш» (кырандышчыгымы), кызыга уа «бийкеш» (агышчим).

Кыяда да, кимге да болса, дуугага барганды, асыры оздуруу омакк болуп неде осал кишини барыгыга жарамайды. Ол елген адамны сансыз этгенге саналады. Хар бир затны мардасы барды. Тишируула болган жерде кытайсы сөз елгени не анасына, не эгечине, не юйдегисине бериледи. Эр кишиле болган жерде уа кытайсы сөзю елгени не атасы, не кырандышы, не башкы алыгыга керекди. Алайлары болмагандыны жууклары. Ма о заманда адамда, жангылы, башканы алганы барлык туюлойдосу. Эртегили терберилгы русланы байлыгыбыздыла. Адаллары бл саламлашуунгыбызда, эки кылуугуну да узааты, алай саламлашуугын. Кесигизден гитчелени уа, кыучагыгызга кысып, эркектиги, башын кел аызгыгы бла сылагыз.

Бирюн ким белгилу жерлешин юйюне чакырып, тауча сөлөшө турганыбызла, телефон эчтиргандын. Ол чоллудагыны саламлашууна Хаким: «Узгай-алыкум асалам», - деп жуупалды. Ала, орус сөлө да кыоша, кыазачаны да тюркчөндө да кыташдыра, кырал ишлен кесиптерден деп напарлашдыла. Ушакк негерле уа Казакстанда Степной аскер округну таматасын орусбарасы генерал Депутланы Сафараны жашы Хаким, Казакстанны Коммунист партиясыны Ара Комитетини биринчи секретары Динмухаммет Кунаев эдиле. Таулу генералны емюрюне асымыры кесиптерден кадан тышында кетсе да, кыралына бла миллетине кертичи адам болгандын. Солку юнде бл аны бла терк-терк тубей-тубей турганбы. Кюн узуну тауча

Малкырада да «Ассаламу галайкум!» деген саламлашууга: «Узгай-алыкум асалам!» деп келип туусала, тюз болуукчу. Юйде иштен салам берип кирирге болчулу. Тишируу: «Юйге да итиги!» - деп кирсе, не хатасы барды. Андан сора саулык-эзеллик сорудула. Дуугага, кытайсы сөзге барганды да, салам берирге арсарлык болмазгы керекди. Башха кезиледе, сөз ючюн, машина бла болсун, атыл-журт адамга салам бергенден сора: «Жол болсун!» деп, тебегирдене: «Ахшы жолга! Аллах жолу берсин! Аллах жолугуу кырасын» - десенг, тилгенине терк аруу жуулап эдиле. Сорючюнге тобесенг, салам бергенден сора: «Кеп болсун!» - деп, андан сора саулык-эзеллик сорудула. Иш юсоне келип кысанган да: «Иш кылап болсун!» - дериксе. Алай буусагата: «Кыюлайк кырап бол!» - дерти орнуну: «Сау бол!» - деп, терс жууап этти кыюнда.

Юйдегили болганды, эр кишиге: «Тукуму жуук болсун! Унлана атасы болсун!» Келингине уа: «Огурлу юнде келсин! Унлана анасы болсун! Кыяларын сыйлачу болсун! Ал тапканы - таракчы, экиниси - таякчы

РОССИЕДЕ ЛИТЕРАТУРАНЫ ЖЫЛЫ 2015

Бу юндеде, Кыбарты-Малк кырал университетини малк кырал тил бла литератураны кафедрасы курап, белгилу жазуучу Гадиляны Ибрагимнн тилебешуу болгандын. Ингирин чегинде келгенде, аны жашуу эс чыгармачылык жоллары бла шагтырылып, уллу экранда магансалы презентацияга да кырагандын.

кыборнок темаланы кеюрюн, жашуу чойрейликни хорлаган адамланы кыдарларын, кыз кырамарларына эсин буруп, ниет ырыксыбыны сакларга итингенин белгилегенди. «Жазуучу деп биз хар кыламын кыламан алганын айтпаймыз. Бу жаны бла ишленген инсанны чыгармачылыгында халкыны кыайгыруу ара магананы тутарга керекди. Алай болмаса, ол окуучууга не хаза сейр кеюрюн. Аз сарты жалк болганыбыз ючюн посттерибизни, жазуучуларыбыз да хар бирин ай таныбыз, алай аланы багаламайбыз. Сөз ючюн, ара шархадан Етушюне келеди деселе, адамларывыз анга тынгыларга жыймылп барлактыдыла. Кызыбызда өз миллетибиз, адабиятыбыз ючюн ишленгенини уа эселеймиз, журметтеймиз, - деп жарыганды Толгуруу эди.

Жазуучуну чыгармаларыны темаглары биле кыралыны тарыкы, жеринден, тилинде, маданиятында айтырылган халкы кыдары бла да кыаты

«Бююннгу тубешуу журежимде жарыкк эсгеричуа «Кыаллыкды»

Толгуруланы Зейтун.

Солдон оңго: Кетениланы Мусса, Бейпойланы Мугали, Эфединланы Соуко, Гадиляны Ибрагим.

Гадий улл кеп болмык 80-жыллыкк юбийенин белгилегенди. Бийыл да Литератураны жылкча бардырылганы себепти окуучула парак бла тубеширге, ушакк этрге излегенди. Гадиляны Ибрагим малк кырал адабиятк аз жерин тапкан, кесини чыгармачылыкк хунерин жылдан - жылга урдоо, байкыдыра барган фахмулу жазуучуларыбыздан биринди. Суратлау литуратрга озган емюрюне алтышынын жылларында келген жаш авторланы кыауумдан болуп, ол, усталгынын айтныгыра итине, сора жанрны формаларында кесин сынаганылай турды. Биюнолюкде ол бизни култургада эни жерин алган авторлардан биринди.

лечилери да терк-терк тубейди. Ол чыгармалары кеп тилтеге кеюрнорлоп басмалангандын. Аны юсюнден оюмун жыйында К.М.Р.нн халкк поэти Кашир Гуларов да билдиргенди. Махмат Каширлы аты сауыканы лауреаты, поэт Бейпайланы Мугали а, Гадий улуну Куймыланы Кысанга да бек багалаганын, сойгоени айтып, жазуучу тынгысыз жорюгенден этен отуну жипитини бөлчөптө, окуучусуна туура этрге итингенден болганын черткенди. Ингирин чегинде Жарашуушыны Лязза, Маниланы Памия, Гусыланы Мадина малк кырал тилде назмуланы килден штакк окугандын. Темуккуланы Карина уа жыйылганына аламант жырла бла кыуандыргандын.

Ибрагим студенттерини аслам соурамын жууап бергенден сора малк кырал тил бла литератураны кафедрасыны башчысы, филология институту доктору, профессор Кетениланы Муссага, аны колпунда кызыны кыраамалары сейрден, бизден башыдыла. Хар тюзюне кесини эни ишанлары бар. Алай асыры уллу махтау салганысы да, аны кеюрюн ючюн болмуу меним? Адабиятта аталганын бар эсе, кертичи бла да, унутпаймы. Башу уракк алыгызыла, багызы окуучууга» - деп бошагандын сөзюн жазуучу.

ЖАНГОРАЗЛАНЫ НАЖАБАТ. Суратланы автор алгандын.

Специалистни оюму

Заманны тас этмегиз!

Инсултан Россияде жыл сайын 200 мингге жуукк адам ауушуды. Ол келтириргенде кытай, американдык кытууруч оюмун, аруууу кылай билрге болуукчу?

Бусагата Россияде инсултанлары болган саусулга бакъган 250-ден аслам ара бла беним бардыла. Алада, инсултуу кыаысы торлюсю болганын ачыкылап, тюз мадарла этрге он барды. Ишемилли инсултуу кезиюунде биринчи 4,5 сагытыны ичинде юйюшкен кааны эритича мадарла этисе, саусултананы 80 процент илгынгыны жашу болууларына кытайдыла, деп анылаатыла. РФ-ни Саулукк саклау министрствосууну Н.И.Пирогов атыл РНМИ-ну цере-бардырау арууларына бла инсултану илму-илем институтуну директору Людмила Стаховская,

Баш сылтаула

Инсултану сылтаулардан бирлерин жорюкк, кван тамырыла бла байламы кытай, американдык арууладыла. стрессди, аз кымылдуу, тютюн эмда аракаты ичиуду, «Саулукарлы осалгага, он санда жорюкери аруугангага, кыанлагы кеюрленгенде, семилеже, холериндеги марданан озгандыга алыганды инсултану болганыга аны кыоркууу аргыгага уллууду, дейди И.М.Сеченов аты Биринчи МГМУ-ну багыш факультетини 1-чи номерни факультет терапийаны кафедрасыны профессору, медицина имулану доктору Дмитрий Налков. Дагында адамны жыл саны не кыаадар кеп болса, мынысында «чандыры» болгунуна кыоркууу да алай бир уллууду. «Инсулт» деген сөз элгендиреди. Адاملаны асымысы булай сундеги инсултуу болган оспагат елмеген эсе да, эни тешкенден хаза турсын. Кыалган жашууан аны кыянылып этдорюрге тобеширди. Сөзсоз, инсултан ички келтирмейди, алай барысын да тешк этти кыюмайды. Кеп таз мыныны кылаына хата жеткенге эмда адамны киниккага не кыаадар терк дигирленгенге керо болды.

Кепсе кенегинде

Жарашуу Россияде инсултанлары болганына жаландан 18 процентин замандында жетдирадыла болуунычага. Адамла алгага да болуу кыалганын аныламайды, аланы тебегеркениндегиле да, инсултану белгилерин билмей, абсырап кыладыла. Аны себепти россияли врачла аныгылаты ишн бардыры жарамзалыгына тошонгондиле. Сөз ючюн, Екатеринбургда «Инсултану тохта!» деген социальны программа жашууда бардырылып башлангандын. Ол «скорный» кеч чакыруу кылап паллахгага келтирирге болуугун аныгылатуу бла корешеди. -2013 жылда Екатеринбургда биринчи юч сагытын ичинде терк медицина болуучулары инсултану болганында дейди Свердлов областыны баш неврологу, медицина

Бу магансалы

Инсулт билмей турганыла урды. Аны билр ючюн, «бет-кып-тил» берген амал барды. Ол 80 процентде адамды инсулт болганына аныгытат он береди. 1. Адамны шырарын тилгис. Инсулт болган эсе, ол шырарлык туюлою неда аууу кыгырына кетеркиди. Дагында кыон кыагыран, алгы сол жагына, ингирди он жаныны кыарын тилеге да болуукчу. Инсултуу болган адамны кез тилгисини бирча кымылдамайдыла. Тилин чыгарма десе уа, ол бир жанына керектик, кыагысы саусуну бенинде кыагысы ишаны да кыагысыны кетгенин керектик кыагысы атыл баштагыз. 2. Коплорун кеюрюнорю эмда алгы узатып бир кесек алай тутарын тилгис. Инсултуу болган адам эки колуна да бир жолга кеюралмайды. Дагында колу неда алгыс жуукладыгы эселе, ол бир жолга кыагырыла шартды. 3. Бир тынч сөзюни айтдырып керюгөс. «Кюн итиди» дегенча. Инсултуу болгандын тили бодюрдо этти башласа, сөзюни аныламантасы оспагат врачны чакырыгыз. Битую бу белгиле барсы да бирге неда эни-эчки чыгаргага болуукчула. Кылай-алай болса да, заманы тас этмегиз, «скорный» чакырыгыз.

Тынччаракды

Биюнолюкде жуузу адамны санларын кыагыры болушун жангы техника, торлю-торлю тренажерла биринчи алай ала жетишпейди. «Жарашууга, Россияде реабилитация амала кеп медицина учурдендилега жокну орунундыла», дейди Дмитрий Налков. «Шенжюк болмуза бизде инсултан сакланган тынччаракды, ол келтирген паллахдан кытуугандан эсе». Аны кыоркууну не кыаадар аз этер ючюн, кылайды жоруклагы боисунурга керекди. жашуу халгыныны торлендирге-ашы айтырлары, аны азайтыр, кеюрөк кымылдарды, тютюн ичмеге; керо болган заманда, кван койушуну туулула кыралмазча мадарла этрге; кван басырманы дайым да билит тургусти; хелестирини мардада тутаргы.

«АиФ Здоровье» газет.

ЖЫЙЫЛЫ

Аманлыкчылык бла бирген кюч салып кюреширкидге

МВД-ны Нальчик шахарда Управленисыны кыулукчулары Студент самоуправленины органларыны координация арасыны келечилери бла тобешууда сёз жаш телюну жамуат кюркюсузлукну жалчытууга, аманлыкчаны профилактикасына кытышдырыну юсеринден барганды. Ведомство пресс-службасында бизге билдиргендерича, аны жамуат советини казуумна окуучула кышулуп, эни белом кыралды. Тобешууге Геграаны Марат, Жамуат советни таматасы Хасан Тхазелов, Кыбарты-Малкяр кырал унверситети келечиси Азамат Пловэм башкала кытышкандыла.

«Бюгон тобешууда кетюролген битеу жумшалы да толтуралсак, ала жаш адамлары аманлыкчадан тыртыга себелги этеридиле. Жамуат советни казуумна студент самоуправленины келечилери кышулганлары уа иги шартды. Районлада былай координация орган кыралганын билгелесе, ала да бизде колго алыкчыларына ишеклик жоксуз. Сиз тентирген терис атрамладан, бузукчулуктадан сакталганын чертенди. «Бюгон тобешууда кетюролген битеу жумшалы да толтуралсак, ала жаш адамлары аманлыкчадан тыртыга себелги этеридиле. Жамуат советни казуумна студент самоуправленины келечилери кышулганлары уа иги шартды. Районлада былай координация орган кыралганын билгелесе, ала да бизде колго алыкчыларына ишеклик жоксуз. Сиз тентирген терис атрамладан, бузукчулуктадан сакталганын чертенди.»

«Бюгон тобешууда кетюролген битеу жумшалы да толтуралсак, ала жаш адамлары аманлыкчадан тыртыга себелги этеридиле. Жамуат советни казуумна студент самоуправленины келечилери кышулганлары уа иги шартды. Районлада былай координация орган кыралганын билгелесе, ала да бизде колго алыкчыларына ишеклик жоксуз. Сиз тентирген терис атрамладан, бузукчулуктадан сакталганын чертенди.»

«Бюгон тобешууда кетюролген битеу жумшалы да толтуралсак, ала жаш адамлары аманлыкчадан тыртыга себелги этеридиле. Жамуат советни казуумна студент самоуправленины келечилери кышулганлары уа иги шартды. Районлада былай координация орган кыралганын билгелесе, ала да бизде колго алыкчыларына ишеклик жоксуз. Сиз тентирген терис атрамладан, бузукчулуктадан сакталганын чертенди.»

ТОКЪЛАНЫ Фатима хазыраганды.

ЮЙРЕТИУ

Тюрлю-тюрлю мадарланы жарата

Элбрус районда адамлары право жаны бла билимлерин есдюруге аслам эс бурлады, тийиши жумушта да дайым бардырылгылай турганды. Гражданданы, бергерек окуй турган жаш телюну, окуй турган кытышдыр муратда кен амалла хайырчылардыла.

«Керекли билим берюу, тюрлю-тюрлю конкурсла бардырыу, айыруу правону эчкилерине бла шагъарейдендириу... Районуу айыруу комиссиясыны башчысы Жапгупланы Даниил айтханга кере, бу иште жангы амалла, технология хайырчылардыла, адамлары оюмларына

«Керекли билим берюу, тюрлю-тюрлю конкурсла бардырыу, айыруу правону эчкилерине бла шагъарейдендириу... Районуу айыруу комиссиясыны башчысы Жапгупланы Даниил айтханга кере, бу иште жангы амалла, технология хайырчылардыла, адамлары оюмларына

«Керекли билим берюу, тюрлю-тюрлю конкурсла бардырыу, айыруу правону эчкилерине бла шагъарейдендириу... Районуу айыруу комиссиясыны башчысы Жапгупланы Даниил айтханга кере, бу иште жангы амалла, технология хайырчылардыла, адамлары оюмларына

Евгень КОВАЛЕНКО, ТЕМИРЯНЫ Анатолий, СУРАТДА: Жапгупланы Даниил гимназисте бла бирге.

РЕЙД

Эркинликсиз уугъа баргандыла - жууапха

Быйыл жангы жылны алында КМР-ни Табийгъат байлыкчыла эм экология министрствосу бла МВД-ни келечилери эркинликсиз уугъа чыктыганыны ачыккылау эзда кийик жанбарлары алуусу кырыуудан саклыу жаны бла бирге ишертге келишгендиле. «Бюгонюкге аны бла байламлы кыйматлы рейлде бардырылгандыла», деп билдиргенде КМР-де МВД-ны пресс-службасында.

«Быйыл жангы жылны алында КМР-ни Табийгъат байлыкчыла эм экология министрствосу бла МВД-ни келечилери эркинликсиз уугъа чыктыганыны ачыккылау эзда кийик жанбарлары алуусу кырыуудан саклыу жаны бла бирге ишертге келишгендиле. «Бюгонюкге аны бла байламлы кыйматлы рейлде бардырылгандыла», деп билдиргенде КМР-де МВД-ны пресс-службасында.»

Следствие комитет
Онбеш минг тонна асфальт урлагандыла

РФ-ни Следствие комитетини КМР-де Следствие управленисыны кыулукчулары республикада федерал унитар предриятиладан бирини алгынны таматасы эзда прораба этген амалды тинти бошагандыла. Жолуу хайырчылары жаны бла 166-чи номерли федерал кырал унитар предриетини алгынны таматасы эзда бу организацианы прораба Россияни Уголловный кодексини 160-чи статьясына 4-чю кесегине эзда 327-чи статьясына 2-чи кесегине бузукчулукла этгенери ючюн терселендиле. Башхаа айтханда, ала казна ачканы иги кесегини кюлга эттендерине эзда амалчыны башын жабар мурат бла жалган документле хазыраганына ишеклик барды.

«Следствие комитетини КМР-де Следствие управленисыны кыулукчулары республикада федерал унитар предриятиладан бирини алгынны таматасы эзда прораба этген амалды тинти бошагандыла. Жолуу хайырчылары жаны бла 166-чи номерли федерал кырал унитар предриетини алгынны таматасы эзда бу организацианы прораба Россияни Уголловный кодексини 160-чи статьясына 4-чю кесегине эзда 327-чи статьясына 2-чи кесегине бузукчулукла этгенери ючюн терселендиле. Башхаа айтханда, ала казна ачканы иги кесегини кюлга эттендерине эзда амалчыны башын жабар мурат бла жалган документле хазыраганына ишеклик барды.»

Бизни корр.

Грек-рим тутушуу

Гёжефибиз жунчумаганды

Санкт-Петербургну «Сибур-Арена» спорт мекымында грек-рим тутушууда эришүүлүккө келечилери бла кызыл спортчулары кытышкандыла. Ала ны эч кючю спортчулары кытышкандыла. Ала ны араларында Элбрус району сабий-жаш телю спорт школуну келечилери да болгандыла, ала бюгонюкде Россияни тюрлю-тюрлю вузларында окуудыла. Доммак майдалы бла уа Европаны жаш телю биринчилигини призёру Локияланы Жамбуат кыуандырганды.

«Жыйырмажыллык жаш абадан кыуамда биринчи кере тутушканды, алай, хорлам ючюн талай белгили спортчуну онглап, кесин иги жанындан көргөзгөлдүм. Ол эришген ауурдук категорияда (50 кг.) битеу да кыркык адам бар эди. Жерлешибиз 2012 жылда РФ-ни эм дуняны биринчилигинде алчы жерлени алган Рубен Миносаны 4:0 эсеп бла, сора 7:0 эсеп бла да Арсен Раджабовну кыгъатханды. Аны Новосибирскден Иван Куилаков бла сөрмөшкөн а эни белгилерге тийишиди. Ол бу ауурдук категорияда кыралны жыйымдык командасында биринчиди, Европаны, дуняны чемпиналарыны призёруду, спортну сыйлы устасыды. Болсада аны бизни жашыбыз 3:0 эсеп бла онглагъанды.»

Анатолий ТЕМИРОВ. Сурат автору: В.З.

ТХЭКВОНДО
Жыйымдык командагъа - бек кырыуула

Бу кюнде республиканы «Нальчик» спорт комплексинде тхэквондодан СКФО-ну биринчилиги эзда кытыш аскер тутушуудан КМР-ни чемпиналды бардырылгандыла. Тхэквондодан эришүүлүге Север Кавказы регионларындан 180 жаш бла кызы келгендиле. Аладан алтын майдаланы Жантемир Ахметов, Базюланы Муслим, Марин Воробьева, Асланбек Гергов, Вадим Конарашев, Анастасия Палюкова бла Ринат Эзедков кыгъатханды. Эселеге кере, алчы жерлге чыктыгандыла округу Россияни

«Волгоградда апрельни ахырында болук биринчилиге кытыштырык жыйымдык командасы кыралчылды. Кытыш аскер тутушууда уа хорлагъанланы санына Базюланы Харун, Жапгупланы Альберт, Азамат Кереев, Аслам Мовов, Казбек Тигуров, Андемир Болгов эм башкала киргендиле. Ала да апрельни ортасында Грозныйде СКФО-ну чемпионатында эришчилеге, деп билдиргенде КМР-ни Спорт министрствосуну пресс-службасында.»

КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфия.

ДЗЮДО

Эки байрамгъа да жоралал

Нальчикде «Динамо» битеурусой обществону башланчылыгы бла юниорланы араларында туркандыла болганды. Ол Улуу Хорламны 70-жылгына эзда биригиуге 90 жыл толганына жарангандыла. Бек алгъа республиканы чыгармачылык кыууларды спортчулага концерт көргөзгөндиле. Андан сора ала «Динамо» мында бөлмюню башчысы, иш ишени министр Сергей Васильев, Ала спорт министр Асланбек Хушов, УФСИН-ни башчысы Мухамед Маржхов, Улуу Ата журт урушун ветераны, отставкада полковник Сергей Марченко алгышылгандыла. Сергей Васильев, хорлам ючюн кытыш кюреш баргытканы белгилей, ала саулыкларына чып

«Нальчикде «Динамо» битеурусой обществону башланчылыгы бла юниорланы араларында туркандыла болганды. Ол Улуу Хорламны 70-жылгына эзда биригиуге 90 жыл толганына жарангандыла. Бек алгъа республиканы чыгармачылык кыууларды спортчулага концерт көргөзгөндиле. Андан сора ала «Динамо» мында бөлмюню башчысы, иш ишени министр Сергей Васильев, Ала спорт министр Асланбек Хушов, УФСИН-ни башчысы Мухамед Маржхов, Улуу Ата журт урушун ветераны, отставкада полковник Сергей Марченко алгышылгандыла. Сергей Васильев, хорлам ючюн кытыш кюреш баргытканы белгилей, ала саулыкларына чып

КМР-де МВД-ны пресс-службасы.

Конкурс

«Алтын кыалам» хунерлиени саклайды

Къарачой-Черкес Республикада 2015 жыл Ала тилин жылчык белгиленингени бла байламлы «Барс Эль» региона аралы жамуат организациа бла «Эльбрусид» фонд, Къарачой-Черкесде бла Кыбарты-Малкярда тилибизни уста билген жаш адамлары араларында «Алтын кыалам-2015» деген конкурс бардырыды. Жил соллары онкитге, 18-ден 22-ге эзда 23-ден 30-го дери жаш адамла, кызуулукка келишинин, бир бирлери бла эришчилеге. Хар кыуамда чыгармачылык иземле эччиле.

«Къарачой-Черкес Республикада 2015 жыл Ала тилин жылчык белгиленингени бла байламлы «Барс Эль» региона аралы жамуат организациа бла «Эльбрусид» фонд, Къарачой-Черкесде бла Кыбарты-Малкярда тилибизни уста билген жаш адамлары араларында «Алтын кыалам-2015» деген конкурс бардырыды. Жил соллары онкитге, 18-ден 22-ге эзда 23-ден 30-го дери жаш адамла, кызуулукка келишинин, бир бирлери бла эришчилеге. Хар кыуамда чыгармачылык иземле эччиле.»

«Жазуу ишлени эки айны ичинде бериге болукдуу: 16-чи муртдан 16-чи майга дери. Бу болжалга сыйымган ишле кыраллык тойюлду. Айырмалы чыгармачыла (сочинение неода эссе) бек алгъа «Эльбрусид» сайында басмаланарыкыдыла, алгъа окуучула багъа берилдикле. Биз бла амилдеден, жазуучулардан, журналистеден кыралган жюри бек иги чыгармачыны сайларыкыды. Ала эни китоп болуп басмаланалыкыдыла.»

«Жазуу ишлени эки айны ичинде бериге болукдуу: 16-чи муртдан 16-чи майга дери. Бу болжалга сыйымган ишле кыраллык тойюлду. Айырмалы чыгармачыла (сочинение неода эссе) бек алгъа «Эльбрусид» сайында басмаланарыкыдыла, алгъа окуучула багъа берилдикле. Биз бла амилдеден, жазуучулардан, журналистеден кыралган жюри бек иги чыгармачыны сайларыкыды. Ала эни китоп болуп басмаланалыкыдыла.»

«Жазуу ишлени эки айны ичинде бериге болукдуу: 16-чи муртдан 16-чи майга дери. Бу болжалга сыйымган ишле кыраллык тойюлду. Айырмалы чыгармачыла (сочинение неода эссе) бек алгъа «Эльбрусид» сайында басмаланарыкыдыла, алгъа окуучула багъа берилдикле. Биз бла амилдеден, жазуучулардан, журналистеден кыралган жюри бек иги чыгармачыны сайларыкыды. Ала эни китоп болуп басмаланалыкыдыла.»

«Жазуу ишлени эки айны ичинде бериге болукдуу: 16-чи муртдан 16-чи майга дери. Бу болжалга сыйымган ишле кыраллык тойюлду. Айырмалы чыгармачыла (сочинение неода эссе) бек алгъа «Эльбрусид» сайында басмаланарыкыдыла, алгъа окуучула багъа берилдикле. Биз бла амилдеден, жазуучулардан, журналистеден кыралган жюри бек иги чыгармачыны сайларыкыды. Ала эни китоп болуп басмаланалыкыдыла.»

«Жазуу ишлени эки айны ичинде бериге болукдуу: 16-чи муртдан 16-чи майга дери. Бу болжалга сыйымган ишле кыраллык тойюлду. Айырмалы чыгармачыла (сочинение неода эссе) бек алгъа «Эльбрусид» сайында басмаланарыкыдыла, алгъа окуучула багъа берилдикле. Биз бла амилдеден, жазуучулардан, журналистеден кыралган жюри бек иги чыгармачыны сайларыкыды. Ала эни китоп болуп басмаланалыкыдыла.»

«Жазуу ишлени эки айны ичинде бериге болукдуу: 16-чи муртдан 16-чи майга дери. Бу болжалга сыйымган ишле кыраллык тойюлду. Айырмалы чыгармачыла (сочинение неода эссе) бек алгъа «Эльбрусид» сайында басмаланарыкыдыла, алгъа окуучула багъа берилдикле. Биз бла амилдеден, жазуучулардан, журналистеден кыралган жюри бек иги чыгармачыны сайларыкыды. Ала эни китоп болуп басмаланалыкыдыла.»

УЧРЕДИТЕЛЪЛЕ: КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Баш редактор АТАЛАНЫ Жамал
РЕДАКЦИЯ: БЕШПАЙЛАНЫ Муталип (баш редактору орунбасары)
ТЕКУЛАНЫ Хава (баш редактору орунбасары)
ТОКЪЛАНЫ Борис (жууапты секретары)
САРАКЪУЛАНЫ Асият (культура бөлмюню таматасы)

ТЕЛЕФОНЛА: Редактору приманы - 42-43-01. Баш редактору орунбасары - 42-38-21, 40-84-82. Жууапты секретарь - 42-66-85. Секретариат - 40-93-62. Корреспондент - 42-75-82. Социалдык-экономика - 42-66-73, 40-50-18. Жангылдык эм спорт - 40-39-93, 42-66-71. Окуучула бла байламчыла кюрөтүү эм парамента - 42-37-94. Тилманчы - 47-31-28. Сурат алуучу - 42-68-72. Бухгалтерия - 42-30-87. Операторла - 40-28-49, 42-39-65.

Редакция авторла бла кыгъат жюрютмейди. Кюч жазмадагъа ресми улашканы эм ала айткылайды. Газете басмаланган материалда айткан оюмла редакцияны оюму бла келишимге боалукыды. Алай айткыган хар зат ючюн Россия Федерациясына юсеринде законну тийишлинде материалды авторлары кесуден жууаптыдыла. Редакция автордан 400 гыз тизгинден (машина бла казаланган 5-бет) кетю алмайды. Газете Басманы эм азамалы информацияны эркинликчи кюрөтүү жаны бла Кыбарты-Малкяр регион инспекцияда 1994 жылда 14-июне номерде регистраци этилдиге. Регистраци номер — Н—0066. Истеке - 51532

Газетини басмагъа КМР-ни Басма эзда азамалы коммуникация жаны бла кырал комитетини компьютер службысы хазыр этгенди. Газет «Тетраграф» ООО-ну типографиясында басмаланганды. Нальчик шаары, Ленин агъа проспект, 33. Газетини ишлени тапдыруу ючюн КМР-ни агъа саякымы федералдык Управленисы жууаптыдыла. Телефонла: 76-01-28, 76-01-10. Газетини роиничага сагып ючюн КМР-ни «Ресничата» акционер обществосу жууаптыдыла. Телефон: 42-69-34.

Номерге графике кере 19 00 сагытка кып салында. 20 00 сагытка кып салында. ГАЗЕТНИ НОМЕРНИ ЧЫГАРЫЛАНЫ: Тикаланы Фатима - дежурный редактор. Кетючюшана Зульфия - жууапты секретары орунбасары. Жыйыкчуланы Жаннета - (1,2-чи бетле), Акушуданы Феруза - (3,4-чи бетле) - корректорка. Тиражы 2100 экз. Заказ № 445

РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ ИУАТЕЛЪБИН АДРЕСИ: 360000, Нальчик шахар, Ленин агъа проспект, 5. Электрон почта: elbort@mail.ru